



NÄMNDEN FÖR SVENSK
REDOVISNINGSTILLSYN

Redovisningstillsyn 2024

1

Redovisningstillsyn 2024

lakttagelser och rekommendationer utifrån
årets granskning av finansiella rapporter

11 december 2024



NÄMNDEN FÖR SVENSK
REDOVISNINGSTILLSYN

2

AGENDA

- Om Nämnden och hur vi arbetar
- Iakttagelser och rekommendationer
- EECS Extracts
- Alternativa Nyckeltal (APM)
- ESEF
- Klimatrelaterade frågor
- Taxonomirapportering
- Hållbarhetsrapportering
- Fokusområden (ECEP)

Tio minuters paus omkring 10:50

3

NÄMNDENS UPPDRAG

- Granska börsbolagens regelbundna finansiella information
- Följer gällande redovisningsregler, bl a IFRS, IAS, hållbarhetsrapporteringen enligt ÅRL/taxonomin och enligt CSRD/ESRS i takt med att de reglerna implementeras
- Granska ESEF-rapporteringen
- Delegation från Finansinspektionen (FI kan utfärda sanktioner)
- Aktivt delta i ESMAs arbete, bl a i FRWG (fd EECS) och SRWG, (fd NRWG)

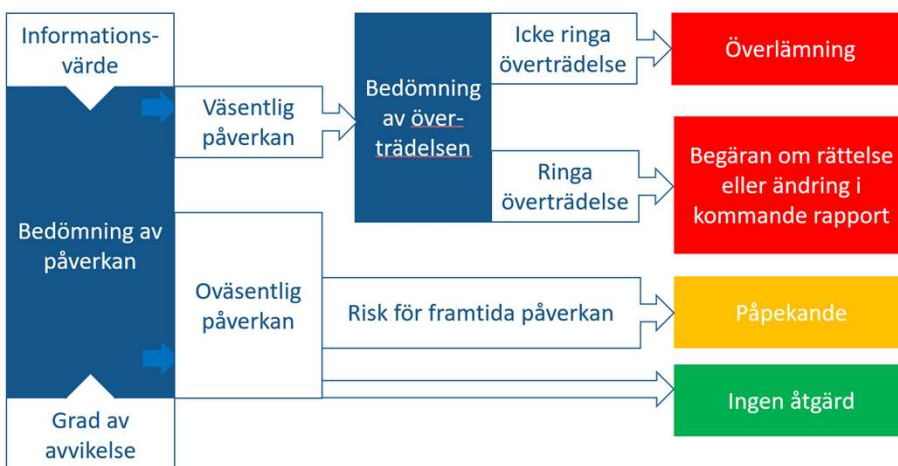
4

Nämndens organisation

- Ordförande - Maria Snöbohm
- Vice ordförande - Göran Melin
- Ledamöter
 - Lena Boregård
 - Åsa Dössing
 - Anita Enström
 - Bror Frid
 - Ana Ivanovic
 - Peter Malmqvist
 - Julia Matusenko
 - Anna Persson Wiberg
- Administrativ chef - Adam Pettersson

5

Nämndens ställningstaganden



6

Iakttagelser och rekommendationer



IAS 40
IFRS 13

Förvaltningsfastigheter

ANNA PERSSON WIBERG

IFRS 13 – Värdering till verkligt värde (Nivå 3)

IAKTTAGELSER

Förvaltningsfastigheter

- Värderas till verkligt värde enligt IAS 40 (Värderingar inom Nivå 3)
- Värdet påverkas av stigande räntor, förändrat avkastningskrav och färre transaktioner på fastighetsmarknaden

Flertal upplysningskrav i IFRS 13.93 som kan förbättras

- Beskrivning av värderingstekniker - IFRS 13.93 d)
- Indata som använts i värderingen - IFRS 13.93 d)
- Beskrivning av känsligheten - IFRS 13.93 h) i)

Samtliga upplysningar ska lämnas per tillgångsklass enligt IFRS 13.94 (typ av fastighet och/eller marknad)



IFRS 13 – Förvaltningsfastigheter (Nivå 3)

IAKTTAGELSER

Indata som använts i värderingen - IFRS 13.93 d

- Kvantitativa upplysningar om vissa icke observerbara indata saknas, såsom hyresutveckling, driftskostnader, vakansnivåer och kalkylränta
- Indata delas inte upp på fastighetsklasserna
- Avkastningskrav - presenteras totalt för fastighetsbeståndet, ofta breda intervall, framgår inte om det är viktat eller inte

STÄLLNINGSTAGANDE

- Icke observerbara indata - Lämna detaljerad och kvantitativ information om alla betydande icke observerbara indata som använts vid värderingen
- Upplysning om indata ska lämnas för respektive fastighetsklass

REKOMMENDATION

- Tänk på att presentera upplysningar om indata per tillgångsklass enligt IFRS 13.94 (typ av fastighet och/eller marknad)
- Kvantifiering av både genomsnittligt avkastningskrav och intervall – ger bra och relevant information



IFRS 13 – Förvaltningsfastigheter (Nivå 3) forts.

IAKTTAGELSER

Kvalitativa beskrivningar av indata och värderingstekniker - IFRS 13.93 d

- Beskrivningar av de indata som används kan förbättras
- Väsentliga förändringar i indata mellan åren beskrivs inte
- Saknats beskrivningar om hur förändringen i den riskfria räntan beaktats i avkastningskrav och kalkylränta
- Ej beskrivit hur ett minskat antal transaktioner på fastighetsmarknaden påverkat fastställandet av avkastningskrav och kalkylränta

STÄLLNINGSTAGANDE

- Beskriv de indata som använts i värderingen och hur de fastställts (t.ex. avkastningskravet)
- Beskriv hur förändringar i riskfri ränta, inflation och riskpremie beaktats i avkastningskrav och kalkylränta
- Redogör för om det skett några förändringar av värderingstekniken, tex ändring från marknadsansatsen till avkastningsvärdeansats

REKOMMENDATION

- Förklara eventuella förändringar i värderingsteknik och indata mellan åren, samt hur förändringar i makroekonomiska faktorer beaktats och påverkat fastighetsvärdet
- Förtydliga om avkastningskravet är viktat eller inte



IFRS 13 – Förvaltningsfastigheter (Nivå 3) forts.

IAKTTAGELSER

Indelning av fastigheterna i klasser – IFRS 13.94

- Stora spann i avkastningskrav
- Saknas uppdelning av fastigheterna utifrån geografi
- Ej fördelat det bokförda värdet på de klasser som identifierats
- Leder till att upplysningarna om värderingsteknik, beskrivningar av indata, kvantifierade indata och känslighetsanalyser inte presenteras tillräckligt detaljerat

STÄLLNINGSTAGANDE

- Bestäm relevanta klasser utifrån fastighetens karaktär, kännetecken och risker (IFRS 13.94)
 1. Geografi/marknad där fastigheten är belägen (tex länder, städer eller lokala regioner inom ett land)
 2. Fastighetens användningsområde (tex bostäder, kommersiella fastigheter och samhällsfastigheter)
- Ange bokfört värde per fastighetsklass

REKOMMENDATION

- Ofta behövs klassindelning utifrån både fastighetstyp och geografiskt område
- Stora spann i avkastningskrav – se i så fall över klassindelningen



IFRS 13 – Förvaltningsfastigheter (Nivå 3) forts.

Kvantitativ information om betydande icke-observerbara indata (exempel)

Förvaltningsfastigheter

	Indata
• Hyrestillväxt	5%
• Vakansgrad	7,5%
• Driftnetto	340 mkr
• Driftsmarginal	54,5%
• Fastighetsvärde	5 550 mkr
• Direktavkastningskrav	7,25%
• Diskonteringsränta	9,5%



IFRS 13 – Förvaltningsfastigheter (Nivå 3) forts.

Kvantitativ information om betydande icke-observerbara indata (exempel)

Kontor* 202x	Stockholm	Göteborg	Malmö	Residens- städer etc.
• Hyrestillväxt	4%	5%	2%	9%
• Vakansgrad	6%	7%	8%	8%
• Driftnetto	100 mkr	50 mkr	150 mkr	40 mkr
• Driftsmarginal	63,1%	58,4%	48,7%	48,5%
• Fastighetsvärde	2000 mkr	750 mkr	2300 mkr	500 mkr
• Direktavkastningskrav	6,3%	7,5%	7,8%	8,3%
• Diskonteringsränta	8,3%	9,5%	9,8%	10,3%

* Vanliga kategorier (p 94): Kontor, bostäder, logistik, industri



IFRS 13 – Förvaltningsfastigheter (Nivå 3) forts.

IAKTTAGELSER

Beskrivning av känsligheten - IFRS 13.93 h. i.

- Generella beskrivningar av hur en förändring i fastighetsvärdet med 5 eller 10% påverkar bokfört värde
- Bolagen lämnar kvantitativ information om känsligheten i antaganden
- Känsligheten för förändringar i vissa icke observerbara indata saknas – t.ex. kalkylränta
- Beskriver inte inbördes samband mellan icke observerbara indata

STÄLLNINGSTAGANDE

- Beskriv känsligheten för varje icke observerbart indata separat
- lämna upplysningar om det verkliga värdets känslighet för förändringar i kalkylräntan
- lämna upplysning om inbördes samband mellan de icke observerbara indata som värderingen baseras på

REKOMMENDATION

- Beskriv vad känslighetsanalysen visar



IAS 1 – Förvaltningsfastigheter (punkt 122, 125 och 129)

IAKTTAGELSER

- Osäkerhet gällande avkastningskraven pga. få transaktioner på marknaden både 2022 och 2023
- Känslighetsanalyser indikerar betydande risk för väsentliga justeringar av värden
- Känslighetsanalyser visar inte rimligt möjliga intervall

STÄLLNINGSTAGANDE

- Upplys tydligt om det finns en betydande risk för väsentlig förändring av värderingar under kommande räkenskapsår
- Beskriv värderingens känslighet för ändringar i väsentliga antaganden
- lämna information om intervallet av rimligt möjliga utfall under nästkommande räkenskapsår

REKOMMENDATION

- lämna gärna upplysningar enligt punkt 125 i separat not



Förvaltningsfastigheter

IAKTTAGELSER

Uppföljningar i årsredovisningarna 2023 av tidigare beslut

- Viktiga indata kvantifieras och redovisas mer granulärt, både per typ av fastighet och geografi
- Beskrivningarna om indata är mer omfattande
- Infogat beskrivningar om förändringar i riskfri ränta, avkastningskrav och kalkylränta beaktats
- Adresserar problematiken med få transaktioner på marknaden
- Tydligare upplysningar om den värderingsteknik som använts och i vilken omfattning värdet baseras på jämförbara transaktioner
- Upplysningar om att det finns en betydande risk för att en förändring i en eller flera faktorer skulle föranleda en väsentlig förändring i det redovisade värdet under det kommande räkenskapsåret har infogats



Förvaltningsfastigheter

IAKTTAGELSER

Sammanfattning

- Upplysningarna har förbättrats och bolagen lämnar nu utförligare information om både värderingstekniker och de indata som fastighetsvärdet bygger på

Upplysningar som fortfarande behöver förbättras

- Känslighetsanalyserna och beskrivningar av inbördes samband mellan indata (IFRS 13.93 h)
- Redovisade värdens känslighet i antaganden och osäkerhet i uppskattningar (IAS 1.125 och 129)





Uppskattningar och bedömningar

ÅSA DÖSSING

IAS 1 - Uppskattningar och bedömningar

IAS 1.122

Upplivningskrav om de **bedömningar** som företagsledningen gjort när den har tillämpat företagets redovisningsprinciper och som har **den mest betydande effekten på de redovisade beloppen** i de finansiella rapporterna.

- Vissa bedömningar innefattar uppskattningar som föranleder ytterligare upplysningar enligt punkt 125

IAS 1.125

Upplivningskrav om värderingen innefattar antaganden om framtiden och andra **viktiga källor till osäkerheter** i uppskattningar som innebär att det föreligger en betydande risk för en **väsentlig justering** av de redovisade värdena för tillgångar eller skulder **under nästkommande räkenskapsår**.



IAS 1 - Uppskattningar och bedömningar

IAS 1.129

Ett företag utformar upplysningarna i punkt 125 på ett sätt som hjälper användare av finansiella rapporter att förstå de bedömningar som företagsledningen gör avseende framtiden och andra källor till osäkerhet i uppskattningar. Exempel på de typer av upplysningar ett företag lämnar är:

- **karaktär** på antagandet eller annan osäkerhet i uppskattningen,
- redovisade värdens **känslighet** för metoderna, antagandena och uppskattningarna som beräkningen av dessa värden bygger på, inklusive anledningarna till känsligheten,
- det förväntade utfallet av en osäkerhet **och intervallet av rimligt möjliga utfall under nästkommande räkenskapsår** avseende de redovisade värdena för de berörda tillgångarna och skulderna.



IAS 1 - Rättvisande bild

IAS 1.17

En rättvisande bild kräver också att ett företag ska

- välja och tillämpa redovisningsprinciper enligt IAS 8,
- redovisa information, inklusive uppgifter om redovisningsprinciper, på ett sätt som gör att den är relevant, tillförlitlig, jämförbar och begriplig,
- lämna upplysningar när de särskilda kraven i IFRS inte är tillräckliga för användaren att förstå inverkan av transaktioner, händelser och förhållanden på företagets finansiella ställning och resultat.



IAS 1 - Uppskattningar och bedömningar

IAKTTAGELSER

- Avsaknad av väsentlig bedömning

STÄLLNINGSTAGANDE

- Nämndens bedömning är att bolaget skall lämna upplysningar om förhållanden och villkor avseende EMAs godkännande, rörande exempelvis innebörden, omfattningen eller tidsaspekter för de villkor som EMA ställt upp och de bedömningar bolaget gjort avseende att möta villkoren och eventuella relaterade osäkerhetsfaktorer enligt IAS 1.122 och IAS 1.17 c.



IAS 1 - Uppskattningar och bedömningar forts.

IAKTTAGELSER

Exempel på otydliga beskrivningar:

- Sammanblandning av väsentliga bedömningar enligt punkt 122 med väsentliga uppskattningar enligt punkt 125
- Upplysningar inbäddade i annan information riskerar att fördunklas
 - Upplysning om sex väsentliga uppskattningar där endast en faktiskt innehöll väsentliga uppskattningar enligt punkt 125
 - Att inkludera denna upplysning under denna rubrik är därmed en avvikelse från IAS 1 punkt 125 och bidrar till att fördunkla väsentliga poster som borde redovisas enligt IAS 1 punkt 125
- Oklart om betydande risk för väsentlig justering under nästkommande år föreligger
 - t ex tillgångsposter vars inneboende risk inte är väsentlig
 - Varulager med ett stort antal produkter med olika marknader som normalt inte borde kunna leda till väsentliga justeringar
 - Kundfordringar som omfattar ett stort antal kunder på olika marknader och av olika karaktär borde normalt inte kunna leda till väsentliga justeringar.
- Om punkt 125 avses saknas känslighetsanalys med uppgifter om rimligt möjliga intervall
- Vid hänvisning till not fullföljs inte upplysningskrav enligt punkt 129 i annan not



IAS 1 - Uppskattningar och bedömningar forts.

REKOMMENDATION

- Upplys endast om väsentliga bedömningar (122) och uppskattningar (125)
- Tydliggör vad som är upplysningar enligt punkt 122 respektive punkt 125
- Tydliggör om upplysningen avser uppskattningar där det föreligger betydande risk för justeringar under nästkommande år
- Lämna gärna upplysningar enligt punkt 125 i separat not – undvik att bädda in - eller dölja väsentlig information under mer generell rubrik
- Ett av ESMA:s prioriterade områden 2024



Rörelsesegment

ÅSA DÖSSING

IFRS 8 - Rörelsesegment

Grundprincipen i IFRS 8 Rörelsesegment är att ett företag ska lämna upplysningar som hjälper **användarna** av de finansiella rapporterna att **bedöma karaktären och de finansiella effekterna av den affärsverksamhet** som företaget bedriver och den **ekonomiska miljö** där det är verksamt.

- Spegla den interna rapporteringen
- Väldigt viktig för en läsare för att förstå bolaget



IFRS 8 – Segmentsredovisning

IAKTTAGELSER

- Information om intäkter från transaktioner med andra rörelsesegment (IFRS 8.23 b)
- Mått som rapporteras till högste verkställande beslutsfattaren (IFRS 8.25)
- Avsaknad av segmentsupplysning för intäkter (IFRS 15.115)

STÄLLNINGSTAGANDE

- Inköp och försäljning mellan bolagens segment ska framgå av segmentsinformationen i not
- Varje redovisad segmentpost ska motsvara det mått som rapporteras till högste verkställande beslutsfattaren och utgör underlag för beslut om fördelning av resurser till segment och bedömning av dess resultat
- Upplysningar om intäkter per intäktskategori ska lämnas uppdelat per segment enligt IFRS 15 punkt 115, samt i delårsrapporten enligt IAS 34 punkt 16A.

REKOMMENDATION

- Se över hur informationen om sambandet mellan de uppdelade intäkterna per kategori och intäkterna per segment lämnas (p 115)
- Agenda decision juli 2024



IFRS 8 – Information om geografiska områden och större kunder

IAKTTAGELSER

- Vissa bolag saknar upplysning om intäkter och anläggningstillgångar i enskilt väsentliga länder (IFRS 8.33)
- Om intäkterna från transaktioner med kund överstiger 10% av företagets intäkter ska företaget upplysa om detta (IFRS 8.34)

STÄLLNINGSTAGANDE

- Separata upplysningar ska lämnas i årsredovisningen om intäkter och anläggningstillgångar för de länder som är enskilt väsentliga utifrån IFRS 8 punkt 33 a) och b)
- Bolaget ska lämna upplysning om förekomsten av större kunder samt även upplysa om de sammanlagda intäkterna från varje sådan kund utifrån upplysningskravet i IFRS 8 punkt 34



Kreditförsämrade finansiella tillgångar LENA BOREGÅRD

IFRS 7 – Kreditförsämrade finansiella tillgångar

IAKTTAGELSER

Uppllysning om förväntade kreditförluster

- Sammanlagda förväntade kreditförluster, vid tidpunkten för förvärvet

STÄLLNINGSTAGANDE

- Uppllysning om odiskonterade förväntade kreditförluster som ingick i förvärvet ska lämnas (IFRS 7 p 35 H c)

REKOMMENDATION

Upplysningar - särskilda överväganden

- Steg 3
- Expertbedömningar
- Framåtblickande faktorer
- Känslighetsanalys
- Indelning i klasser



Intresseföretag och joint-venture

LENA BOREGÅRD

IFRS 12 – Intresseföretag och joint-venture

IAKTTAGELSER

Uppllysning om väsentliga ägarintressen

- Finansiell information om enskilda intresseföretag, eller joint venture
- Information om balans- och resultatposter för joint-ventures

Uppllysning om verkligt värde

- Uppllysning om noterat marknadspris saknas för väsentliga investeringar i börsnoterade aktier

STÄLLNINGSTAGANDE

Uppllysning om väsentliga ägarintressen

- Finansiell informationen för varje intresseföretag och joint-venture som är väsentligt (B12)
- Utökad finansiell information för väsentliga joint-ventures (B13)

Uppllysning om verkligt värde

- Uppllysning om verkligt värde för investering i börsnoterat intressebolag ska baseras på det noterade marknadspriset (IFRS 12.21 b iii)



Nedskrivningar

PETER MALMQVIST

IAS 36 – Översikt

STANDARD

IAS 36.6 - definitioner

- En **kassagenererande enhet** är den minsta identifierbara grupp av tillgångar... som i hög grad är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar.
- **Återvinningsvärde** är det högre av dess verkliga värde... och dess nyttjandevärde.
- **Nyttjandevärde** är nuvärdet av de framtida kassaflöden som en tillgång eller kassagenererande enhet väntas ge upphov till.

DCF-modeller

IAS 36.7

Punkterna 65–108 behandlar redovisning och värdering av nedskrivningar av **kassagenererande enheter och goodwill**.

IAS 36.7

Punkterna 134–137 innehåller **ytterligare upplysningskrav** för kassagenererande enheter till vilka goodwill eller immateriella tillgångar med obestämbara nyttjandeperioder har fördelats vid prövning av nedskrivningsbehov.

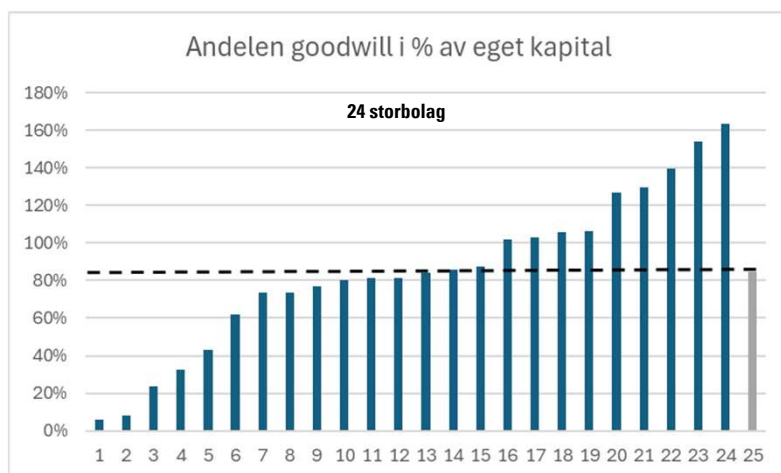
IAS 36.10 b.

anger att företaget skall **varje år** pröva nedskrivningsbehovet för goodwill som förvärvats i ett rörelseförvärv i enlighet med punkterna 80–99.



IAS 36 – Goodwill i % av eget kapital

Goodwill och övriga immateriella tillgångar utgör i genomsnitt 82 procent av eget kapital i de 24 större företagen.



IAS 36 – prognoser om högst 5 år

IAKTTAGELSER

- Nämnden har haft ett flertal avgöranden som gällt en prognosperiod för kassaflöden om högst 5 år
- Nämnden har inte i något av dessa funnit att bolaget kunnat presentera godtagbara skäl för att acceptera en längre tidsperiod

STÄLLNINGSTAGANDE

- I två av Nämndens iakttagelser har effekten på redovisningen varit väsentlig, varvid Nämnden uppmanat bolagen att rätta i kommande finansiell rapport.

STANDARD

IAS 36.33

- a. Rimliga och godtagbara antaganden..., större vikt ska ges **externa belägg**.
- b. De senaste finansiella budgetar och prognoser..., undanta framtida omstruktureringar eller förbättringar av tillgångens prestanda..., omfatta en period om **högst fem år**...

IAS 36.35

Företagsledningen kan använda bedömningar... för en **längre period än fem år**, om... företagsledningen, baserat på tidigare erfarenheter, kan visa att den har kunnat ställa tillförlitliga prognoser över kassaflöden över en sådan längre period.



IAS 36 – Tidsvärde och riskpremie

IAKTTAGELSER

- Relativt små skillnader i avkastningskrav (WACC) mellan bolagen
- I ett fall har Nämnden noterat en låg riskpremie i WACC, med hänvisning till att prognoserna av framtida kassaflöden är försiktiga prognoser
- Nämnden konstaterar att nedskrivningstesten görs av företagsledningen, som är ansvariga för genomförda förvärv. Värderingen torde därför normalt inte vara överdrivet försiktig

STANDARD

IAS 36.30

- b. förväntningar om **möjliga variationer** i framtida kassaflöden,
- c. **pengars tidsvärde**, som representeras av aktuell riskfri marknadsränta,
- d. priset för att bära den **osäkerhet** som finns i tillgången

IAS 36.32.

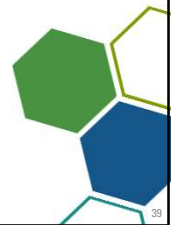
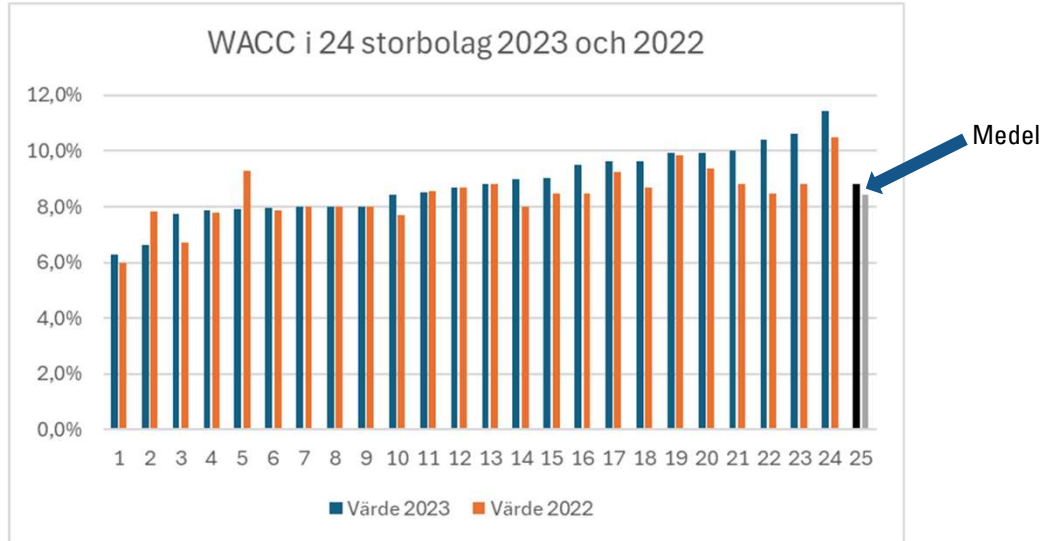
De delar som identifieras i punkt 30 b, d och e kan återspeglas antingen som

- **justeringar** av de framtida kassaflödena eller som
- **justeringar** av diskonteringsräntan

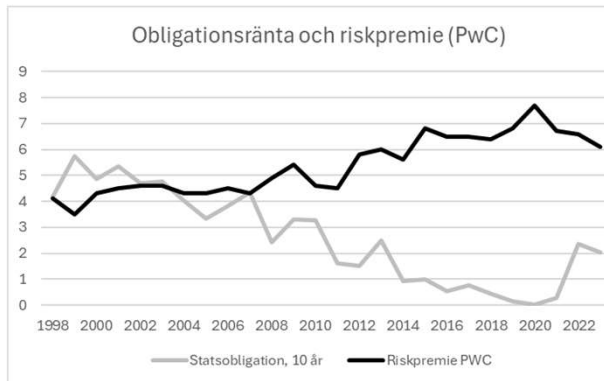


IAS 36 – Tidsvärde och riskpremie

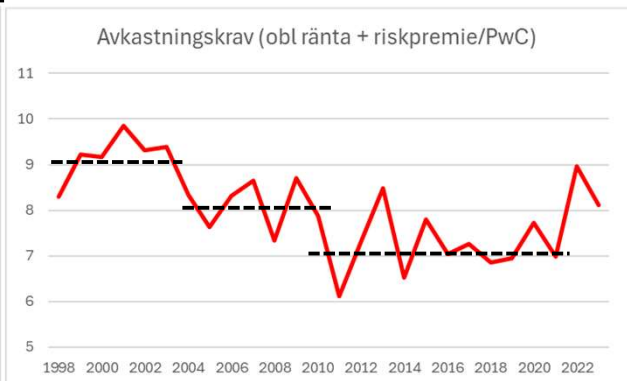
Likartad WACC efter skatt i de större börsbolagen. Genomsnittlig WACC 2023 är 8,2 procent



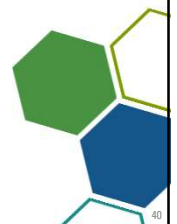
IAS 36 – Tidsvärde och riskpremie



Ovan: Enligt PwCs mätning ökar riskpremien när räntorna blir mycket låga och bidrar härigenom till en stabilisering av avkastningskravet.

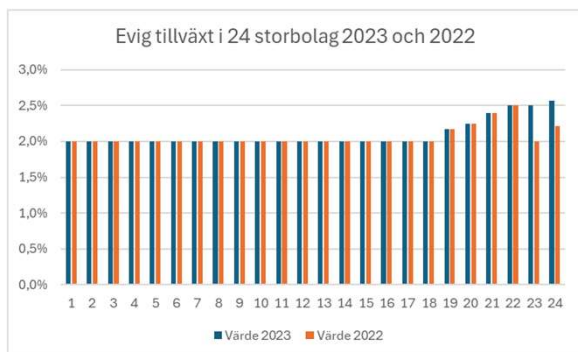


Ovan: Enligt PwCs mätning har placerarnas genomsnittliga avkastningskrav legat på drygt 7 procent 2016-2021, för att gå upp markant 2022 och 2023.



IAS 36 – Extrapolering av evig tillväxt

IAKTTAGELSER



Den vanligaste eviga tillväxtfaktorn är 2,0 procent.

STANDARD

IAS 36.33

c. Perioder bortom budgetarna och prognoserna..., **extrapolera** med antagande om en oförändrad eller avtagande tillväxttakt..., får inte överskrida den långsiktiga **genomsnittliga tillväxttakt** som gäller för företagets produkter, bransch, land eller de länder, eller för den marknad för vilken tillgången är avsedd...

IAS 36 – Rimliga prognoser av kassaflöde

IAKTTAGELSER

- Nämnden har i ett fall noterat att en kraftig tillväxt i kassaflödet de första fem åren motiveras av lansering av nya produkter, men att några övriga immateriella tillgångar vid förvärvet (exempelvis produkträttigheter) inte redovisats (IFRS 3.13)
- För prognoser av tillväxt och marginaler har i ett fall gjorts referenser till en jämförelsegrupp, men att det var oklart hur bolaget kan anses vara kopplad till jämförelsegruppen
- Nämnden anser att nedskrivningstesterna i normalfallet uppvisar en rimlig koppling mellan prognoser och historiska utfall

STANDARD

IAS 36.33 a.

Rimliga och godtagbara antaganden..., större vikt ska ges **externa belägg**.

IAS 36.34

Analysera **orsakerna till skillnader** mellan tidigare kassaflödesprognoser och faktiska kassaflöden..., antaganden är i överensstämmelse med tidigare faktiska utfall...

IAS 36.37

Sannolikt att konkurrenter kommer in på marknaden och **begränsar tillväxten**..., det är därför svårt för företag att överskrida den historiska, genomsnittliga tillväxttakten över en längre period.

IAS 36 – Hänsyn till skatter

IAKTTAGELSER

- I not till årsredovisningarna anges WACC lika ofta före skatt, som efter skatt
- Nämnden har inte några avgöranden som gäller skatt i samband med nedskrivningstester
- Nämndens bedömning är att nedskrivningstesterna regelmässigt görs efter skatt i både WACC och kassaflödesprognoser

STANDARD

IAS 36.50

Uppskattningar av framtida kassaflöden ska inte innefatta

- in- och utbetalningar från finansieringsverksamheten, eller
- in- och utbetalningar av **skatter**.

IAS 36.51

Eftersom diskonteringen innebär att pengarnas tidsvärde beaktas inräknas inte finansiella in- eller utbetalningar. På motsvarande sätt beräknas **kassaflödena före skatt** eftersom diskonteringsräntan fastställs före skatt.





Kassaflödesanalys

JULIA MATUSENKO

45

IAS 7– Kassaflödesanalys

IAKTTAGELSER

IAS 7 punkt 14 respektive 18 b)

- Stor vikt på kassaflöden från löpande verksamhet
- Redovisning av realisationsresultat i kassaflödesanalysen (IAS 7)
- Redovisning av försäljningslikviden från försäljning av anläggningstillgångar inom den löpande verksamheten

STÄLLNINGSTAGANDE

- IAS 7 punkt 14 anger att kassaflöde från försäljning av anläggningstillgångar ska ingå i investeringsverksamheten
- IAS 7 punkt 18 b. anger att vid den indirekta metoden justeras resultatet för intäkter och kostnader som hänförs till investerings- eller finansieringsverksamhetens kassaflöden

REKOMMENDATION

- Utvärdera resultat effekter som kostnader som hänförs till investerings- eller finansieringsverksamhetens kassaflöden
- Observera hur upplysningar i KFA och noter överensstämmer

46





Extracts

JULIA MATUSENKO

47

Extracts from the EECS's Database of Enforcement Decisions

- **EECS European Enforcers Coordination Sessions**
- Enhetlig tillämpning av IFRS-standarderna samt enhetlig tillsyn
- Tillsyn över nästan 4 100 emittenter.
- Vägledande beslut med avseende ställningstaganden i särskilda redovisningsfrågor inom redovisningstillsynen
- Extrakten publiceras på www.esma.europa.eu
- Via länk på www.redovisningstillsyn.se
- 29th publicerades 27 May 2024 (8 beslut)
- 5 beslut avsåg de följande IFRS: IFRS 9, IFRS 13, IAS 24, IAS 28, IAS 36
- 3 beslut avsåg ESMA:s riktlinjer om alternativa nyckeltal

48



Extracts from the EECS's Database of Enforcement Decisions

International Financial Reporting Standards (IFRS)

- IAS 28: bestämmelser för betydande inflytande i IAS 28 p.6
- IAS 24: betalning till ett intressebolag som mellanhand är en överföring av resurser
- IAS 34: upplysningar om väsentliga händelser (p.15)
- IAS 36: upplysningar om nedskrivningar som krävs enligt IAS 24 pp.15, 15B och 15C.
- IFRS 9: ECL metodologi möter inte kraven i p. 5.5.17
- IFRS 13: upplysningar för fastighetsbolag p.91, 93-94



Alternativa nyckeltal

JULIA MATUSENKO

APM

IAKTTAGELSER

- Generellt bra nivå och efterlevnad av ESMA:s riktlinjer om alternativa nyckeltal
- Definition av nyckeltalen saknas
- Brygga från finansiella rapporter till APM saknas eller är svår att hitta
- Hänvisningar och länkar till information på hemsida svåra att följa

STÄLLNINGSTAGANDE

- Definitioner och brygga (punkt 26-28) till alla alternativa nyckeltal
- Tydliga beskrivningar av hur justeringsposter, engångsposter eller jämförelsestörande poster definieras eller beräknas samt vad de består av

REKOMMENDATION

- Säkerställ att det är lätt att hitta informationen om hänvisning lämnas till hemsidan



APM

IAKTTAGELSER

- Klimat- och hållbarhetsrelaterade APM omfattas av ESMA:s riktlinjer om alternativa nyckeltal
- APM definierade av taxonomiförordningen eller andra regelverk omfattas inte av ESMA:s riktlinjer om alternativa nyckeltal

REKOMMENDATION

- Avstämningar mellan klimat- och hållbarhetsrelaterade APM och APM definierade av taxonomiförordningen och andra regelverk som omfattas inte av ESMA:s riktlinjer om alternativa nyckeltal
- Rättvisande bild, ej missvisande, tydligt beskrivet regelverk
- Q&A till ESMA:s riktlinjer om alternativa nyckeltal (frågor 19 och 20)



Extracts from the EECS's Database of Enforcement Decisions

ESMAs riktlinjer om alternativa nyckeltal

- Omfattning av ESMAs riktlinjer om alternativa nyckeltal: CapEx-mått omfattas inte av ESMAs riktlinjer om alternativa nyckeltal då det definieras i artikel 8 i taxonomiförordningen.
- Beräkning av avkastning på sysselsatt kapital: APM ska var konsekvent tillämpade och bidra till transparensen (pp. 6 och 8).
- Definition av ett APM: uppskattat värde på aktien, orderingång i USD, hyresavkastning omfattas av ESMAs riktlinjer (pp. 17-19).



Märkning (taggning)

ADAM PETTERSSON

ESEF

IAKTTAGELSER

- Användning av egna klassificeringselement (extensions)
- Märkning av noter

STÄLLNINGSTAGANDE

- Märk upp samtliga upplysningar som motsvarar obligatoriska element i bilaga II

REKOMMENDATION

- Gör en sista kontroll innan rapporten offentliggörs och se till att alla noter är märkta
- Var uppmärksam på att märkningen innefattar avsedd not och inte överlappar andra noter
- Se till att det är korrekt obligatoriskt element som är använt vid märkning av respektive not
- Jämför med andra bolag i samma bransch och se hur de har märkt den finansiella informationen (<https://filings.xbrl.org/>)
- ESEF Reporting Manual



Klimatrelaterade frågor i IFRS-rapporten

ANNA PERSSON WIBERG

Klimatrelaterade frågor i IFRS-rapporten

Fortsatt aktuellt område med högt ställda förväntningar från investerare!

- ESMA "Common Enforcement Priorities" - finansiella rapporter 2022 och 2023
 - Överensstämmelse mellan finansiell och icke-finansiell information
 - Materiella- och immateriella tillgångar
- Nämndens granskningar 2023 visar inte på utökad information
- Pågående projekt IASB, EFRAG och ESMA



Klimatrelaterade frågor – Nämndens granskning

IAKTTAGELSER

- Fysiska- och omställningsrisker omnämns inte i någon större utsträckning i den finansiella delen av årsredovisningen
- Generella beskrivningar om att klimatrelaterade risker och förändringar beaktats
- Framgår inte hur riskerna påverkat/inte påverkat den finansiella rapporten
- Kvantifiering av antaganden och effekter saknas
- En del i affärsrisken och särskiljs därför inte
- Har (i de flesta bolag) inte medfört några väsentliga nedskrivningar av tillgångar eller förändringar i nyttjandeperioden
- Bolag med omfattande påverkan på resultat och resultat har lämnat utförliga upplysningar

REKOMMENDATION

- Överensstämmelsen (röd tråd) mellan årsredovisningens alla delar – upplys även i IFRS-rapporten
- Beakta att det finns en förväntan hos investerare om att lämna information

Lämna företagsspecifika upplysningar

- Beskriv hur klimatfrågor beaktats
- Kvantifiera - belopp, effekter och antaganden
- Vägledning som getts ut av IASB, ESMA, EFRAG, Revisionsbyråer etc.



Klimatrelaterade frågor – Påverkan på IFRS-rapporten

IAKTTAGELSER

Hållbarhetsrapporten

Fysiska risker

- Risk för extremväder påverkar anläggningstillgångarna

Omställningsrisker/möjligheter

- Övergå till mer miljövänliga produktionsmetoder
- Fossilfria bränslen och el från förnybara energikällor
- Produktion av eldrivna produkter, i stället för produkter som drivs med fossila bränslen
- Skärpta krav och miljöregleringar
- Åtaganden om noll utsläpp

REKOMMENDATION

Effekt på resultat och finansiell ställning

Redovisningsprinciper och noter

Vid fysiska risker, påverkas?

- Restvärden för anläggningstillgångar (IAS 16/IAS 38)
- Verkligt värde för anläggningstillgångar (IAS 38/IAS 40)

Vid omställningsrisker, påverkas?

- Nyttjandeperiod för nuvarande anläggningstillgångar (IAS 16/IAS 38)
- Framtida kassaflöden och investeringar i nedskrivningsprövningar (IAS 36)
- Affärsmodell/Segment (IFRS 8)
- Förpliktelse - avsättning eller eventalförpliktelser (IAS 37)
- Uppskattningar och bedömningar (IAS 1)



ESMAs arbete med klimatrelaterade frågor i IFRS

- Climate in Financial Information Task Force (CFI TF)
- ESMA Public Statement "Clearing the smog: Accounting for Carbon Allowances in Financial Statement"
- Överensstämmelsen mellan finansiella och hållbarhetsredovisningar fortsatt relevant
- Kan vara relevant att upplysa om att vissa klimatrelaterade frågor som presenteras i hållbarhetsrapporten inte har någon effekt på bolagets finansiella rapporter och förklara varför
 - Särskilt bolag som är mest exponerade för klimatfrågor
 - Behövs för förståelsen av hur bolagets övergångsplaner påverkar finansiell ställning och resultat
- IASBs Exposure Draft: Climate-related and Other Uncertainties in the Financial Statements – Illustrative example
- IFRS IC Agenda Decision - Climate-related Commitments (IAS 37)





Taxonomi- & Hållbarhetsrapportering enligt ÅRL

ANA IVANOVIC

61

Taxonomirapportering – Kvantitativa upplysningar

IAKTTAGELSER

Taxonomitabeller/-mallar

- Felaktigt ifyllda
- Ofullständigt ifyllda
- Egenredigerade
- Ej senaste mallarna för de centrala resultatindikatorerna omsättning, OpEx och CapEx (EU 2023/2486, Bilaga V)
- Ihopslagning av ekonomiska aktiviteter som bidrar till flera miljömål på samma rad i taxonomi. Tex CCA och CCM

REKOMMENDATION

- Säkerställ att uppgifter avseende de centrala resultatindikatorerna som lämnas är korrekta, fullständiga och följer begrepp i taxonomi
- Använd oredigerade och de senast uppdaterade tabellmallarna
- Ekonomiska aktiviteter som bidrar till flera miljömål bör särredovisas på egen rad (enligt ESMA:s fokusområden 2024)
- → Framtida ESEF

62



Taxonomirapportering – Connectivity mot finansiella rapporteringen

IAKTTAGELSER

- Brist i överensstämmelse mellan omsättning enligt taxonomin och RR/noter
- CapEx i taxonomin är inte beräknad i överensstämmelse med Kommissionens delegerade förordning (EU 2021/2178, Bilaga I, punkt 1.1.2))
- Svårt att härleda CapEx i taxonomin från motsvarande information i den finansiella rapporteringen

STÄLLNINGSTAGANDE

- Omsättning angiven i taxonomitabell stämmer inte överens med den i den finansiella rapporteringen
- CapEx-belopp för lågt – har ej inkluderat vissa specifika kategorier av kostnader som enligt taxonomin ska räknas med (EU 2021/2178, Bilaga I, punkt 1.1.2.)
- CapEx-belopp för högt – förvärvat goodwill har inkluderats vilket inte är tillåtet enligt taxonomin (EU 2021/2178, Bilaga I, punkt 1.1.2.1 b)



Taxonomirapportering – Kvalitativa upplysningar

IAKTTAGELSER

- Uppgiften om CapEx som lämnas i den kvalitativa beskrivningen avseende taxonomiförenlighet överensstämmer inte med den lämnade kvantitativa uppgiften i tabell. (EU 2021/2178, Bilaga I, punkt 1.2.2)

STÄLLNINGSTAGANDE

- Felaktigt lämnad uppgift om CapEx i den kvalitativa beskrivningen – Samma CapEx som i taxonomitabellen redovisats som *Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)* har i beskrivningen istället angetts vara taxonomiförenliga. (EU 2021/2178, Bilaga I, punkt 1.2.2.1 a)



Taxonomirapportering – Kvalitativa upplysningar forts.

IAKTTAGELSER

Exempel på beskrivningar som **saknas**:

- information enligt Artikel 8, EU 2020/852
- motivering till varför bolaget anser sig omfattas av vissa av miljömålen (EU 2020/852, Art 3)
- motivering till varför bolaget anser sig väsentligt bidra till vissa av miljömålen, inkl.
 - tekniska gransningskriterier
 - kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)
 - minimiskyddsåtgärder (EU 2020/852, Art 3)
- redovisningspolicys för bolagens centrala resultatindikatorer (EU 2021/2178, Bil I, p.1.2.1)
- större förändringar mot föregående rapportperiod avseende centrala resultatindikatorer (EU 2021/2178, Bil I, p.1.2.3)
- hur dubbelräkning undvikits (omsättning, OpEx, CapEx) (EU 2021/2178, Bil I, p.1.2.2 c)
- upplysningar om kärnenergi- och fossilrelaterade verksamheter (mallar enligt EU 2022/1214, Bil III)



Taxonomirapportering – Kvalitativa upplysningar forts.

REKOMMENDATION

- Lämna tydliga kvalitativa beskrivningar i enlighet med taxonomin, såsom exempelvis de gränsdragningar bolaget gjort i sina bedömningar, samt hur dubbelräkning undvikits
- Säkerställ att upplysningar om kärnenergi- och fossilrelaterade verksamheter rapporteras i de angivna mallarna



Hållbarhetsrapportering enligt ÅRL

IAKTTAGELSER

Förbättringar i hållbarhetsrapporten mot tidigare år men kvarstår fortfarande vissa brister, exempelvis:

- beskrivning av bolagets policy granskningsförfarande, resultat av policy, samt förklaring till varför policy saknas (ÅRL 6, § 12¹⁾)
- beskrivning av bolagets affärsmodell, alt. hänvisning till annan del av den finansiella rapporten där den finns beskriven (ÅRL kap 6, § 12¹⁾)

¹⁾ I den lydelsen som gällde fram till sista juni 2024

STÄLLNINGSTAGANDE

Bolaget ska information om:

- bolagets policys, granskningsförfaranden, och resultatet av dessa policys

REKOMMENDATION

- i de fall bolaget inte tillämpar någon policy i någon av hållbarhetsfrågorna, ska skälen till detta tydligt anges
- säkerställ att bolagets affärsmodell beskrivs i hållbarhetsrapporten, alt. att hänvisning ges till var den finns beskriven



Hållbarhetsrapportering - regelverk

ANITA ENSTRÖM

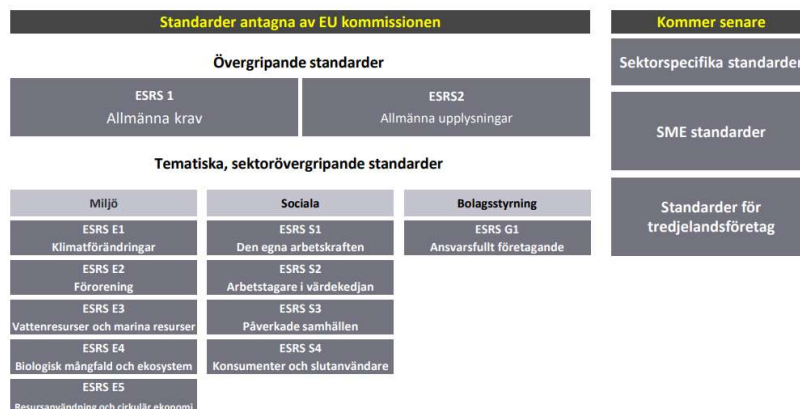
Hållbarhetsrapportering – CSRD & ESRS

- CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive)
 - i svensk lag från 1 juli 2024
- ESRS (European Sustainability Reporting Standards)
 - första rapporteringen för räkenskapsår 2025 (stora bolag)
 - vissa undantag t. ex. bolag med brutet räkenskapsår kan omfattas tidigare
- EU-kommissionen / EFRAG (European Financial Advisory Group)



Hållbarhetsrapportering – ESRS

ESRS – övergripande, tematiska- och sektorstandarder



Översikt hämtad från Rådet för hållbarhets- och finansiell rapportering



ESRS – kommande sektorspecifika standarder

Sector	Current phase	Next step	Expected start of next step
Oil and Gas	Approval of Exposure Draft	Issuance of ED	Q4 2024
Mining, quarrying and coal mining	Approval of Exposure Draft	Issuance of ED	Q4 2024
Road transport	Validating	Strategic direction from SRB	Q4 2024
Textiles, accessories, footwear and jewellery	Validating	Strategic direction from SRB	Q4 2024
Financial institutions	Early Draft - Research	Education sessions to governance bodies	Q4 2024
Agriculture, farming and fishing	Early Draft - Research	Not scheduled	Not scheduled
Motor vehicles	Early Draft - Research	Not scheduled	Not scheduled
Energy production and utilities	Early Draft - Research		
Food and beverage	Early Draft - Research		

Sammanställning hämtad från EFRAGs hemsida



Kommande standarder för SMEs

- ESRS för noterade SMEs (LSME¹⁾)
 - Delegerad rättsakt
- Frivillig standard för SMEs (VSME²⁾)
 - Utanför CSRD

¹⁾Listed small and medium-sized enterprises

²⁾Voluntary small and medium-sized enterprises



Hållbarhetsrapportering – Taxonomin

- Taxonomiförordningen - separat regelverk
- Taxonomirapportering
 - ska ingå i förvaltningsberättelsens hållbarhetsrapport
 - placering i ESRS-miljöavsnitt

Miljö
ESRS E1 Klimatförändringar
ESRS E2 Förorening
ESRS E3 Vattenresurser och marina resurser
ESRS E4 Biologisk mångfald och ekosystem
ESRS E5 Resursanvändning och cirkulär ekonomi



Hållbarhetsrapportering – ÅRL

Upplysningskrav

- ÅRL 5 kap 38 § - Könsfördelningen bland ledande befattningshavare
 - [...] upplysningar om **förändringar** i fördelningen mellan kvinnor och män bland styrelseledamöterna sedan föregående balansdag
- ÅRL 6 kap 1 b § - Immateriella nyckelresurser
 - I förvaltningsberättelsen lämna upplysningar om immateriella nyckelresurser och förklaring hur bolagets affärsmodell är **beroende** av sådana resurser och hur resurserna **bidrar** till värdeskapande för bolaget

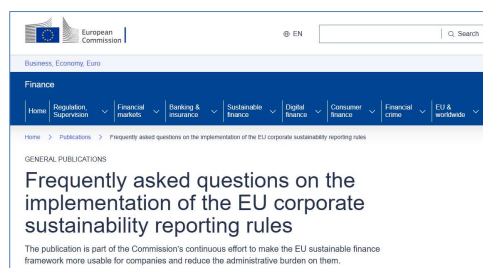
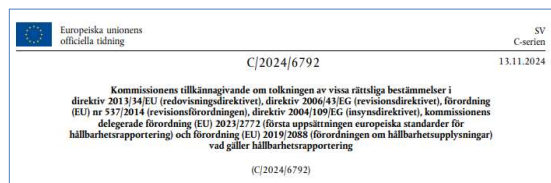
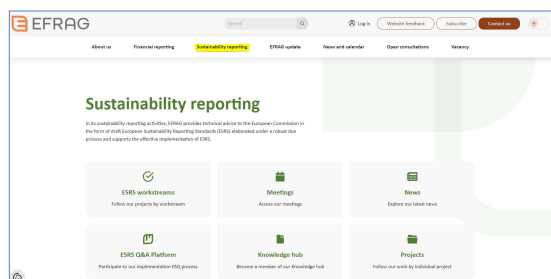


Hållbarhetsrapportering - Tillsynen

- Omfattar ESRS och Taxonomin
- ESMAs riktlinjer för tillsyn inom EU
 - Riktlinjer om tillsyn över hållbarhetsinformation
Guidelines on Enforcement of Sustainability Information (GLESI)
 - Hållbarhetsrisker beaktas i riskurvalet
- Samordnad med tillsynen av IFRS
- Europeiskt samarbete inom ESMA
- Granskning av frivilliga ESRS-rapporter



Hållbarhetsrapportering - Övrigt





Fokusområden 2024

LENA BOREGÅRD

77

Fokusområden granskning kommande år

European common enforcement priorities for 2024 corporate reporting



***Section 4 General considerations and reminders**



78



IFRS financial statements

LENA BOREGÅRD

SECTION 1: IFRS FINANCIAL STATEMENTS

Prioritet 1: Likviditetsrisker

- Leverantörsfinansiering
- Kovenanter
- Kassaflödesanalys

Prioritet 2: Redovisningsprinciper, bedömningar och viktiga uppskattningar

- Bestämmande inflytande, gemensamt bestämmande inflytande, eller betydande inflytande
- Intäkter från avtal med kunder

Priorities related
to IFRS financial statements
Section 1

Liquidity considerations

Accounting policies, judgements
and significant estimates



ESEF
LENA BOREGÅRD

81

SECTION 3: ESEF REPORTING

- Korrekta märkningar
- Tilläggsklassificeringselement och anchoring
- Konsekventa och fullständiga märkningar
- Korrekta tecken, värden och noggrannhet
- Konsekvens i beräkningar

Priority related
to ESEF reporting
Section 3

Common errors found in the
Statement of Financial Position

82

SECTION 4: GENERAL CONSIDERATIONS AND REMINDERS

- Överensstämmelse mellan finansiella- och hållbarhetsrelaterade upplysningar
- Hållbarhetsrapportering
- ESEF
- IFRS 17
- APM



**Section 4 General considerations and reminders*



Sustainability statements

ANITA ENSTRÖM

SECTION 2: SUSTAINABILITY STATEMENTS

Prioritet 1: Väsentlighetsöverväganden vid rapportering enligt ESRS

- Grundlig väsentlighetsbedömning
- EFRAG IG 1 Materiality Assessment
- Upplysningskrav i ESRS 2

Prioritet 2: Hållbarhetsrapportens (hållbarhetsförklaringens) omfattning och struktur enligt ESRS

- Värdekedja
- Struktur: Allmän information, E, S, G

Prioritet 3: Taxonomiförordningen – upplysningar

- 6 miljömål
- Senaste mallar
- Omfattning/förenlighet med flera miljömål

Priorities related
to sustainability statements
Section 2.

Materiality considerations
in reporting under ESRS

Scope and structure of the
sustainability statement

Disclosures relating to Article 8 of
the Taxonomy Regulation



TACK!

Nämnden för svensk redovisningstillsyn
Besöksadress: Nybrokajen 7
Postadress: Box 7354
103 90 STOCKHOLM

08-50 88 22 95

kansli@redovisningstillsyn.se

www.redovisningstillsyn.se